संस्कृत वार्ता:

दिनाङ्क : 05/07/2026

सायम् - 06:20

<u>आदौ मुख्यवार्ता:</u>

- होर्मुज-जलडमरूमध्य इत्यनेन माध्यमेन एलएनजी-जलयानप्रेषणस्य पुनः प्रारम्भात् अनन्तरं भारत- सर्वकारेण प्राकृतिक-वायोः आपूर्तौ आपत्कालिकाः प्रतिबन्धाः निरस्तीकृताः ।

- केन्द्रीय-ग्रामीण-विकासमन्त्री शिवराजसिंहचौहानः विकसित-भारत-रोजगार-आजीविका-मिशन (ग्रामीण) अधिनियमस्य अन्तर्गतं राज्येभ्यः पञ्चविंशतिसहस्र-कोटि-रूप्यकाणां वित्तीयसहायतां प्रदत्तवान् ।

- केन्द्रसर्वकारेण मेटा-संस्थाय इंस्टाग्राम-मञ्चात् बाल-शोषणसम्बद्ध-विज्ञापनानां निष्कासनस्य आदेशः प्रदत्तः; सहव सप्तदिनेषु स्पष्टीकरणं प्रस्तोतुं निर्देशा: अपि प्रदत्ता: ।

- अद्य छत्तीसगढस्य सुप्रसिद्धा पाण्डवनी-गायिका तीजनबाई दिवंगता। राष्ट्रपतिः, उपराष्ट्रपतिः, प्रधानमन्त्री च तस्याः निधने गभीरं शोकं प्रकटितवन्तः ।

- भारतीय-ऋतु-विज्ञान-विभागेन अद्य गुजराते, कोंकणे, गोवायां, मध्य-महाराष्ट्रे तथा ओडिशाराज्ये अतिवृष्टेः सम्भावनामालक्ष्य रक्त-संचेतना घोषिता।

- आईसीसी-महिलावर्गस्य विंशतिः प्रति विंशतिः विश्व चषक क्रिकेट क्रीडास्पर्धायाः अन्तिमस्पर्धा अद्य सायंकाले लंदन-नगरे भविष्यति। अस्यां स्पर्धायां इङ्गलण्ड-दलम् ऑस्ट्रेलिया-दलेन सह स्पर्धिष्यते।

<u>अथ वार्ता: विस्तरेण</u>

<u>सरकार-एलएनजी</u>

प्रशासनेन द्रवीय प्राकृतिक-वायोः आपूर्तिमालक्ष्य आपत्कालिका:प्रतिबन्धाः निरस्ताः। अयं निर्णयः पश्चिम-एशियायां सङ्घर्षे युद्धविरामानन्तरं होर्मुज-जलडमरूमध्यमार्गेण प्राकृतिक-वायोः आपूर्तेः पुनः प्रारम्भे सति कृतः। पेट्रोलियम-प्राकृतिक-वात्येन्धन मन्त्रालयेन अधिसूचनायां उक्तं यत् 'षड्विंशत्यधिकद्विसहस्रतमवर्षस्य प्राकृतिक-वायु-आपूर्ति-नियमन-आदेशः इत्यस्मिन् संशोधनं कृतम्। अस्मिन् संशोधने तानि प्रमुखानि आपत्कालिकानि प्रावधानानि निरस्तानि सन्ति, येषां माध्यमेन प्रशासनं देशे

उत्पादितस्य प्राकृतिकवायोः तथा आयातितस्य द्रवीय प्राकृतिकवायोः आवंटने प्राधान्यं दातुं अनुमतिः आसीत्। होर्मुज-जलडमरूमध्यात् द्रवीय प्राकृतिकवायोः आपूर्तौ व्यवधानस्य अनन्तरं, आवश्यकवस्तु-अधिनियमस्य अन्तर्गतं अस्य वर्षस्य मार्च-मासे आपत्कालिकाः आदेशाः प्रवर्तिता आसीत्।

शिवराजसिंहचौहानः

केन्द्रीय-ग्रामीणविकासमन्त्री शिवराजसिंहचौहानः जुलाई मासस्य प्रथमदिनाङ्कात् 'विकसित भारत - रोजगार एवं आजीविका मिशन (ग्रामीण)' अर्थात् 'वीबी-जी-राम-जी' अधिनियमः सफलतया प्रभावशीलः अभवत् । मन्त्रिणा अद्य दृश्य-श्रव्य-माध्यमेन अस्य अभियानस्य-अन्तर्गतं राज्येभ्यः पंचविंशतिः सहस्रकोटि-रूप्यतोप्यधिकधनं च प्रदत्तम् । श्रीचौहानेन सर्वेषां राज्यानां केन्द्रशासितप्रदेशानां च ग्रामीणविकासमन्त्रिभिः साकं 'वीबी-जी राम-जी' अधिनियमस्य क्रियान्वयनस्य प्रगतेः समीक्षा अपि कृता। तेन प्रोक्तं यत् अद्य विमुक्तायाः प्रथमांश-धनराशेः मुख्यमुद्देश्यं राज्यानां पार्श्वे पर्याप्तनिधेः सुनिश्चयनम् अस्ति, येन श्रमिकाणां वृत्तिः पञ्चदश दिनानां अभ्यन्तरे एव प्रदातुं शक्येत।

भारत सर्वकारः- मेटा

इन्स्टाग्राम इति सामाजिक-संवाद-मञ्चे सशुल्केषु विज्ञापनेषु प्रचलतः बाल-यौन-शोषण-सामग्र्याः गम्भीरं वृत्तान्तं मत्वा भारतसर्वकारेण मेटा इत्यस्याः संस्थायाः कृते एका तीक्ष्णा, दृढा च सूचना प्रसारिता। आधिकारिक-स्रोतोभिः ज्ञापितं यत् सर्वकारेण इन्स्टाग्राम-प्रशासनं तादृशां सर्वेषाम् अपमानास्पद-सामग्रीणां विज्ञापनप्रसारणं प्रवेश-सुविधां च सद्यः प्रतिरोद्धुं समादिष्टम्। केन्द्रीय-इलेक्ट्रॉनिक्स-एवं-सूचना-प्रौद्योगिकी-मन्त्रालयेन अस्य विषयस्य गम्भीरतां वीक्ष्य मेटा-संस्थायाः सप्तदिनानां अभ्यन्तरे विस्तृत-स्पष्टीकरणं याचितम्। सर्वकारः सम्प्रति अस्यापि पुनरीक्षणं करोति यत् अयं मञ्चः भारतस्य 'मध्यस्थ-सुरक्षा-मार्गदर्शिकानां' निष्ठापूर्वकं पालनं करोति न वा। उल्लेखनीयं वर्तते यत् भारते डिजिटल-नियमस्य अन्तर्गतं आपत्तिजनक-सामग्र्याः, बाल-यौन-शोषण-सामग्र्याः वितरणं, प्रसारणं च कश्चन् दण्डनीय-अपराधो वर्तते।

विराम

संस्कृतवार्तायाः संस्करणमिदम् इदानीम् आकाशवाणीतः प्रसार्यते। सममेव अयं कार्यक्रमः आकाशवाण्याः अन्तर्जालपटले www.newsonair.gov.in इत्यत्र, अथ newsonair चलदूरभाषीय- तन्त्रांशे अपि उपलब्धो भविष्यति।

तीजन बाई

छत्तीसगढ़-राज्यस्य प्रख्याता पाण्डवानी-गायिका , 'पद्मविभूषण' पुरस्कारेण अलङ्कृता च डॉ. तीजन बाई अद्य इहलोकं परित्यज्य दिवङ्गता। सा दीर्घकालात् रुग्णा आसीत्। रायपुर-नगरस्य 'एम्स' चिकित्सालये तस्याः उपचारः प्रचलन् आसीत्। अद्य सायं दुर्ग-जनपदस्य 'गनियारी' इत्यत्र तस्याः पैतृके ग्रामे पूर्ण-राज्य-सम्मानेन साकं तस्याः अन्त्येष्टि-संस्कारः विधास्यते। स्वकीयेन प्रखरेण स्वरेण, मञ्चस्य सम्मोहक-उपस्थित्या, तथा च कथावाचनस्य अनन्य-शैल्या डॉ. तीजन बाई पाण्डवानी-कलायाः न केवलं भारते अपि तु वैश्विकपटले नूतनम् अभिज्ञानं प्रदत्तवती। मञ्चे महाभारतस्य कथाः जीवन्तं कर्तुं तस्याः असाधारण-क्षमतया सा भारतीय-लोकसंस्कृतेः सर्वोत्कृष्टा, लब्धप्रतिष्ठा च साधिका सञ्जाता। भारतीय-लोककलायां तस्याः अप्रतिम-अवदानस्य कृते सा 'पद्मश्री', 'पद्मभूषण' तथा च 'पद्मविभूषण' इत्यादिभिः देशस्य सर्वोच्च-नागरिक-सम्मानैः विभूषिता आसीत्। राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मूः, उपराष्ट्रपतिः सी. पी. राधाकृष्णन्, प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी च तस्याः दुःखद-निधने गभीरं शोकं प्रकटितवन्तः।

भारतीय-ऋतु-विज्ञान-विभाग

भारतीय-ऋतु-विज्ञान-विभागेन अद्य गुजरात, कच्छ, कोङ्कण, गोवा, मध्य-महाराष्ट्र , ओड़िशा चेत्येतेषु राज्येषु अतिवृष्टेः रक्त-वर्णीया संचेतना प्रसारिता। विभागेन विज्ञापितं यत् आगामिषु चतुर्षु दिवसेषु मध्यभागे उत्तर-अरब-सागरस्य कतिपयेषु भागेषु, गुजरात-प्रान्ते, तथा च हरियाणा, पंजाब, राजस्थानप्रान्तानां शिष्टेषु क्षेत्रेषु च प्रावृट् स्थितिः सर्वथा अनुकूला वर्तते। अद्य ऋतु-विज्ञान-विभागेन छत्तीसगढ़, मध्यप्रदेश, राजस्थान, कर्नाटक , उत्तराखण्ड चेत्येतेषु राज्येषु अतिवृष्टेः पूर्वानुमानं कृतम्। अनेन साकमेव, आगामिषु द्वित्रेषु दिनेषु दिल्ली, उत्तरप्रदेश, पंजाब तथा च चण्डीगढ़क्षेत्रेषु विकीर्ण-रूपेण वृष्टेः सम्भावना प्रकटिता। विभागेनाद्य हिमाचलप्रदेश, झारखण्ड, केरल, माहे, मराठवाड़ा, देशस्य उत्तर-पूर्वीयभागेषु सहैव उत्तर-आन्तरिक-कर्नाटक, तेलङ्गनाक्षेत्रं यावत् अतिवृष्टेः अनुमानं विहितम्। राष्ट्रियराजधान्यां देहल्यां अद्य सामान्यतः मेघाच्छादनेन सह वृष्टिः भविष्यति इति ऋतुविज्ञानविभागेन पूर्वानुमानितम्।

संसदः-सत्र

संसदः 'प्रावृट्-सत्रम्' अस्य मासस्य विंशतिः दिनाङ्कतः आरप्स्यते, यत् च अगस्तमासस्य त्रयोदश दिनाङ्कं यावत् प्रचलति। केन्द्रीय-संसदीयकार्यमन्त्री किरेन रिजिजू ज्ञापितवान् यत् राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मू संसदः प्रावृट्-सत्रस्य आह्वानार्थं सर्वकारस्य प्रस्तावं सहर्षं स्वीकृतवती।

प्रधानमन्त्रिणः- इण्डोनेशिया यात्रा

श्वः आरभ्यमाणा प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्रमोदिनः इण्डोनेशिया-देशस्य आधिकारिकी यात्रा उभयोः देशयोः पारस्परिक-सम्बन्धाय नूतन-उत्साहं प्रदास्यति, सहैव सहयोगस्य नवीन-क्षेत्राणि अपि उद्घाटयिष्यति। अद्य जाकार्ता-नगरे आकाशवाण्या साकं विशेष-

वार्तालापे इण्डोनेशिया-देशे नियुक्तः भारतीय-राजदूतः सन्दीप चक्रवर्ती प्रावोचत् यत् जुलाई मासस्य षट् दिनाङ्कतः जुलाई मासस्य अष्ट दिनाङ्कं यावत् प्रचलन्त्यां प्रधानमन्त्रिणः अस्यां यात्रायां भारत-इण्डोनेशियादेशयोः मध्ये सहयोगस्य अनेकानि नूतनानि द्वाराणि उद्घाटितानि भविष्यन्ति, तथा च एतयोः द्वयोः विशाल-राष्ट्रयोः मध्ये प्रगाढ-सम्बन्धाः आर्थिक-सहभागिता च स्पष्टरूपेण द्रक्ष्यन्ते। तेन अग्रे प्रतिपादितं यत् भारत-इण्डोनेशियादेशयोः मध्ये किमपि वैमत्यं अथवा विचार-भिन्नता नास्ति; अतः सम्प्रति उभे अपि राष्ट्रे 'विकसित भारत' तथा च 'स्वर्ण इण्डोनेशिया' इत्येतयोः दूरगामी-लक्ष्याणां प्राप्तये सुदृढं रणनीतिक-सहयोगं कर्तुं तत्परे वर्तेते।

<u>महिला-क्रिकेट</u>

आईसीसी महिलावर्गस्य विंशतिः प्रति विंशतिः क्रिकेट-विश्व-चषक स्पर्धायाः अन्तिमे द्वन्द्वे अद्य सायंकाले लॉर्ड्स-क्रीडाङ्गणे इङ्गलैण्ड-दलम् ऑस्ट्रेलिया-दलेन सह स्पर्धिष्यते। उभौ दले सम्पूर्णस्पर्धायां अपराजिते स्तः । ध्येयास्पदं वर्त्तते यत् प्रागुपान्त्यस्पर्धायां ऑस्ट्रेलिया-दलेन वेस्टइण्डीज्-दलं पराजित्य अपि च इङ्गलैण्ड-दलेन दक्षिण-अफ्रीका-दलं पराजित्य अन्तिमस्पर्धायां प्रवेशो अधिगतौ ।

।। इति वार्ताः ।।